

Kde se dá přijít ke sluneční podpoře

Stát poskytuje subvence na solární energii v několika programech

Nová zelená úsporám

■ **Správce:** Státní fond životního prostředí.

■ **Komu je program určen:** Jedná se o dotace na domácí solární fotovoltaickou elektrárnu propojenou s distribuční soustavou. Vyrobena elektrická energie se přednostně využívá v domě: na ohřev vody, společných prostor a jednotek, na dobíjení vozidel. Žádat mohou majitelé dokončených rodinných a bytových domů, společenství vlastníků i pověřeni majitelé jednotek.

■ **Kolik lze získat:** 40 až 200 tisíc. Dotace se stanovuje dle instalovaného výkonu, za každou kilowatt-hodinu a každý připojený byt. Za každý byt je to pět tisíc, za jednotku výkonu 15 tisíc a deset tisíc za jednotku elektrického akumulacího systému.

■ **Kolik je celkový balík:** Minimálně 39 miliard korun.

Modernizační fond

■ **Správce:** Státní fond životního prostředí.

■ **Komu je program určen:** Program není určen primárně pro domácnosti, žadatelé mohou ale být obecné z veřejného i soukromého sektoru, různé spolky, družstva nebo univerzity, hlásit se smí malá i velké firmy. Aktuální výzva cílí na solární elektrárny s instalovaným výkonem jednoho megawattu, buď samostatně, nebo sdružené s jedním předávacím místem do distribuční soustavy; to znamená komunitní elektrárny. Je možno žádat i na akumulaci, tedy ukládání energie, pokud jde o součást investice do nového zdroje.

■ **Kolik lze získat:** Nejvýše 45 až 80 procent způsobilých výdajů, podle typu žadatele a regionu (uhelné kraje mají výhodu).

■ **Kolik je celkový balík:** Nejméně 150 miliard korun na dalších deset let, přímo na fotovoltaické elektrárny míří v první výzvě miliarda.

Národní plán obnovy

■ **Správce:** ministerstvo průmyslu.

■ **Komu je program určen:** Podnikatelům všech velikostí, slouží k pořízení solárních elektráren včetně akumulace na podnikových budovách i přístřešcích.

■ **Kolik lze získat:** 35 procent způsobilých výdajů pro fotovoltaické systémy, 50 procent pro systém akumulace mimo Prahu a 45 procent v Praze.

■ **Kolik je celkový balík:** Dvě miliardy korun na první výzvu.

Operační program pro technologie a konkurenceschopnost

■ **Správce:** Ministerstvo průmyslu.

■ **Komu je program určen:** Firmám, které chtějí snížit svoji uhlíkovou stopu a zvýšit energetickou soběstačnost.

■ **Kolik lze získat:** 500 tisíc až dvě stě milionů.

■ **Kolik je celkový balík:** 80 miliard.

Operační program Životní prostředí

■ **Správce:** Státní fond životního prostředí.

■ **Komu je program určen:** Veřejnému sektoru, podnikatelům i fyzickým osobám.

■ **Kolik lze získat:** Stanoví se v každé výzvě specificky.

■ **Kolik je celkový balík:** 7 miliard na energii z obnovitelných zdrojů.

Integrovaný regionální operační program (IROP)

■ **Správce:** Ministerstvo pro místní rozvoj.

■ **Komu je program určen:** Města a obce, detaily teprve určí finální podoba programu, strategické materiály ještě neschválila Evropská komise.

■ **Kolik lze získat:** To teprve určí finální podoba programu a výzve, strategické materiály ještě neschválila Evropská komise.

■ **Kolik je celkový balík:** Podíl na fotovoltaiku teprve určí jednotlivé výzvy dle schválené podoby programu. Zdroj: MPO, MMR, MŽP

Nový solární boom

Dokolení ze strany 1

Kilowatt-peak je jednotka, která udává, jak velký výkon je fotovoltaický panel schopen poskytnout při „ideálních“ podmínkách. V Česku nyní vznikají přesně tak malé solární elektrárny, jak naznačuje už zmíněný rozsah kilowatt-peaků. Velká solární farma, jaké známé třeba z polí u silnic, tu loni nevznikla ani jedna.

Cílem vlády, jak si ho deklarovala ve svém programovém prohlášení, je dostat panely na alespoň sto tisíc střech v příštích třech letech. Efekt to má nesporný: zvýšení podílu obnovitelných zdrojů v energetickém mixu, čímž se Česká republika přibližuje svým evropským závazkům. A pak hlavně zvýšení komfortu domácností, až zase uhodí tuhá zima, začnou krachovat dodavatelé a ruský plyn se zasekne.

Vešle domácích solárních kabinetů zvýšil úsilí i ohledně větrných elektráren, kombinované výroby tepla a energie či biometanu.

„Lidé k nám přicházejí už rozhodnutí“

Dlouhé roky tu měla sluneční energie posramocenu pověst, nyní ale nastává šťastná konstelace, kdy se poptávka maximálně potkáva s chováním spotřebitelů. Třeba ČEZ kvůli tomu nepolevil v instalacích ani v zimě, nabírá nové lidi, a i tak se na dodávku čeká kolem čtvrt roku, vyřízení dotace samo zabere asi měsíc.

Největší zájem panuje o solární systémy i s bateriovými úložišti, protože slunce zpravidla svítí, když nikdo není doma, energie je potřeba k večeru, kdy se začíná svítit, topit, práť či vařit.

„ČEZ Prodej loni instaloval 1514 střešních fotovoltaik, téměř dvaapůlkrát tolik co v roce 2020. Obdobný zájem je nyní ze strany firem. Trápi je současně vysoké

ceny energií a vlastní fotovoltaiku berou jako způsob, jak si zajistit v dlouhodobém horizontu alespoň část své spotřeby. Nejvíce instalujeme ve Středočeském kraji, hodně v blízké dojezdové vzdálenosti od Prahy. Ale instalujeme po celé republice a zájem roste bezezbytku všude.“ shrnul LN mluvčí polostátního gigantu ČEZ Roman Gazdík.

Pro rodiny nebo podnikatele představují střibřité panely velké lákadlo – návratnost investice dělá kolem pěti let, snížit výdaje na energie lze až o polovinu, zvláště když si člověk k panelům pořídí také baterii a čerpadlo, kterým se ohřívá voda.

Dotací nálož, která se s letošním rokem spustila, přibližuje možnost pořízení i domácnostem, které zrovna neoplývají penězi. Každý musí mít peníze na předfinancování, protože subvence se vyplácí zpětně, ale dodavatelé své firmy nebo i poskytovatelé dotací už běžně poskytují poradenství ohledně toho, jaká kombinace opatření je pro daného zájemce nejlepší, jak lze podporu kombinovat, mnohde nabízejí pořízení na splátky.

„Zájem o naše služby je obrovský. Na prosinec a začátek ledna jsme takovou poptávku vůbec nečekali, ve většině byznysů to bývá naopak. A v dalších měsících to vidím na další růst poptávky v souvislosti s přibýváním slunečných dnů. Mezi zákazníky jednoznačně převládají ti, kteří vše chtějí řešit hned. Tedy ne si sednout a nezávazně popovídat, ale jsou rozhodnutí. Samozřejmě všichni chtějí dotace, ale i s tím umíme poradit a pomoci.“ řekl LN obchodní ředitel společnosti Solution Energy Dominik Ondrušek.

Podobně to vidí všechny oslověné firmy, očekávají procesy dalších zákazníků, jak se teprve

vzrůzku spustí programy pro firemní žadatele; ty pro domácnosti již běží.

„V současné době zaznamenáváme enormní zájem o pořízení fotovoltaiky. A to jak od soukromých osob, tak také od firemních zákazníků a státních organizací. Velký zájem domácností je způsoben také spuštěním dotací v rámci Nové zelené úsporám. Až se otevřou výzvy i pro podnikatele, očekáváme, že poptávka v nejbližších měsících poroste.“ sdělil LN Michal Banovský, jednatel Tri energo Brno.

Víc malých „elektráren“

Posun výroby směrem k domácnostem představuje úplnou změnu dosavadní logiky, kdy všechno zásobování stálo na centrálním zdroji. S tím, jak jich vznikne mnoho po celé zemi, se musí upravit také přenosová soustava, tarify a zákony.

„Nastavování dotačních programů komunikujeme se zástupci provozovatelů distribučních soustav.“ dodal Marek Vošahlík z tiskového oddělení ministerstva průmyslu.

Není cílem, aby se všichni odpojili od společných drátů, které v rámci elektřiny v Česku spravuje státní společnost ČEPS, protože tím by rostly náklady pro zbylé uživatele až do sociálně neúnosných rozměrů. Proto se také poskytnou dotace váže na podmínku, že se nový samovýrobce neodpojí.

Co se týče tarifů, na těch se pod dohledem Energetického regulačního úřadu pracuje už mnoho let. Musejí zohlednit fakt, že část domácností a firem – a jak se zdá, bude jich čím dál víc – ze sítě elektriku nejenom bere, ale taky jí tam pouští.

Roli hraje i doba, kdy se čerpá, tarify by měly ošetřit, aby všichni nepísalí na zdroj ve stej-

ný čas, kdy se vrátí z práce, zatímco přes slunečné poledne by panely systémem zbyhly krmily.

Dá se to regulovat přes pásma, kdy přes den je elektřina levnější, večer naopak dražší, v noci zase levnější. Efektivitě napomůžou taky chytré spotřebiče, co se umí samy spustit, když se to zrovna nejvíce hodí a vyplatí.

O regulatori rámec se zase postará novela energetického zákona, která také musí reflektovat posun do nového století a zelenějších pořádků. Upraví postavení aktivních zákazníků a samospotřebitelů stejně jako takzvaných energetických společenství. To jsou například obecní komunity, které si pořídí společný obnovitelný zdroj.

„Třeba pro bytové domy je závazek vlády připravit nový energetický zákon již během tohoto roku velmi důležitý. Babišova vláda si s jeho aktualizací neuměla poradit, přitom právě zde lze odstranit bariéry, které brání pořízení solární energetiky na bytových domech. Dnes se musí na projekt dohodnout celý dům a musí pak společně nakupovat elektřinu ze sítě. To má nová legislativa změnit a umožnit větší flexibilitu.“ popsal LN Martin Sedláč, programový ředitel Svazu moderní energetiky.

Brownfieldy i vodní plochy

Na dekarbonizaci české ekonomiky samotné střechy domácností nepostačí, vedle podpor větrných parků se tak počítá i s tím, že se slunce bude měnit v energii na území brownfieldů, bývalých domů nebo střechách továrních hal. Objevují se i projekty usazení panelů na vodní hladině, pionýrské krůčky v tomto ohledu podniká ČEZ. Co už by se naopak dít nemělo, je zalehnutí kvalitní orné půdy nebo jiné zemědělské krajiny.

LIDL
SKUTEČNĚ LEVNĚJŠÍ
OD ČTVRTEK 3. ÚNORA

BORŮVKY KANADSKÉ
100 g = 18,32 Kč
125 g - balení
-42%
~~39.90~~
22.90

KUŘECÍ HORNÍ A SPODNÍ STEHNA
chlazená, rodninné balení, baleno v ochranné atmosféře, cca 1,7 kg

REŽIŠKOVÁ
CENTRA PRAHA

SUPER CENA!
cena za 1 kg
64.90
PLATÍ DO 9. 2. 2022

RIO MARE TUŇÁK
v olivovém oleji / ve vlastní šťávě,
100 g = 52,79 Kč/PP /
100 g = 49,02 Kč/PP

RIO MARE
INSALATISSIME
mexico / kukuřice s tuňákem /
kuskus s tuňákem,
100 g = 34,31 Kč

RIO MARE
INSALATISSIME
Tuna Cassara
MEXICANA
100g
-54%
~~*119.90~~
54.90

OLMA
FLORIAN
SMETANOVÝ JOGURT
různé druhy,
100 g = 5,93 Kč

OLMA
SMETANOVÝ JOGURT
VIŠEŇ
150g
-35%
~~*12.90~~
8.90

FINISH TABLETY DO MÝČKY
quantum /
klasik s vůní
do mýčky,
1 ks = 3,82 Kč /
1 ks = 2,54 Kč

FINISH
XXXL 90X
+ DEO
90 TABS
CLASS EVERYDAY CL

FINISH
QUANTUM
60ks / 90ks
-59%
~~*559.90~~
229.

*dopo
LIDL Plus
Lid
ceny
www.lidplus.cz

Nabídka zboží platí do 6. 2. 2022 nebo do vyprodání zásob.